

iz Ptuja. (Javna zahvala.) V podporo siromaških dijakov realne gimnazije ptujske so podpisane za tekoče leto doneskov doposlali blagovolili sledeči p. n. gospodi: Bezjak, župnik pri sv. Marku 5 fld., g. Drevenšak, provizor v Ottersbaehu 2 fl., g. Hirti, stolni vikarij v Mariboru 5 fl., g. Lovrenčič, župnik pri Malinedelji 2 fl., g. Meško, župnik pri sv. Lovrencu 3 fl., g. Pavalec, kaplan v Cmureku 2 fl., Šporn, župnik v Ormužu 5 fl., g. Kornfeld kaplan pri sv. Trojici v Halozah 1 fl. V imenu odbora podpiralnega društva zahvaljujem se vsem gg. dariteljem in prosim še one gospode društvenike, nde, kateri so za tekoče leto s svojim doneskom zaostali, naj bi ga blagovolili ob zgodnej priliki priposlali. Dozvoljujem še si dalje vabiti k pristopu k našemu podariteljnemu društvu.

V Ptuj na praznik sv. blagovesti 1876.

Jos. Žitek,

profesor in odborov zapisnikar.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V Gradcu je deželni zbor sklenol postaviti osnovati, po kateri krajni šol. sveti zgubijo imenovanje učiteljev, ter ovo pravico zadobijo okrajni in mestni zastopi. — Steza iz Ljutomera do ogerske meje je sprejeta med okrajne ceste I. vrste. — Vlada je deželnemu zboru predložila postavo o popravi Savinine struge. G. dr. Radaj je nasvetoval srenjsko postavo poostriiti. — Nekaterim srenjam na Gornj. Štajerskem se je dovolilo strahovite naklade pobirati, enej celo 139%. Jako pridni bili so naši pa tudi nemški konservativni poslanci pri razpravi o deželnem proračunu za leto 1877: g. Herman, dr. Vošnjak, dr. Dominikuš, kmet Bärnfeind in knez Liechtenstein. Liberalci in ustavaki so kaj revno odgovarjali. Prihodnjič več! — Koroški deželni zbor je sklenol cesarja prositi, naj obrne čiste dohodke prihodnje večje loterije koroškim bolehavcem, za katere je že rajni krški knezoškof J. Majer (l. 1828 — 1840) sporočil 150.000 fl. Tudi je zbor ugovarjal zoper občutljivo obdačenje posejilnic, ki itak ne iščejo svojega dobička in za kolekovanje menjje veliko davka plačujejo. — Istrijski zbor je sklenol, da se ima v Porečkem pripravništvu za slovenske in laški učitelje nemščina kot učni jezik odpraviti. V českem zboru je nemška večina 69 českim poslancem vzela poslanstvo, kar 5 milijonov broječega českega naroda gotovo ne bo osrečilo, še manj pomirilo. — Vojni minister Koller je hudo zbolel. Drugi ministri pa sedijo sedaj skupaj na Dunaju z magjarskimi in se pogovarjajo, v kaki razmeri bodo zanaprej naše dežele proti ogerskim. — Na Ogorskem so reke zopet močno napete — mesto Zemljin je pod vodo.

Vnanje države. Ruski car pride 10. maja v Berlin k pruskemu cesarju in potem v Emske toplice. Med tem bo carjevič — odločen nasprot-

nik Nemcev — oskrboval državna opravila. — Pruski Bismark spravlja vse železnice cele Nemčije pod svojo oblast, čeravno se Bavarci, Saksi, in Wirttenberžani branijo. — Heregovince si prizadeva dalmatinski namestnik Rodič pomiriti; toda vstaši ne verujejo ne jemu, ne Turkom. Vojska traja naprej. Luka Petkovič je Turkom vzel 300 volov. Na reki Uni bilo je 600 Turkov tepenih. Bilo je 31. marca, ko je hotelo 50 krščanskih rodbin pred Turki k nam bežati. Ali naši avstrijski krščeni vojaki so jih morali z bajoneti črez mejo nazaj zavrnoti. Unkraj meje pa je že čakalo 500 Turkov, ki so razun žen in otrok takoj posekali 70 Kristijanov. To je za nas Slovence, ki smo sinovi očetov, kateri so toliko turške sile prestale — žalostno in

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXXII.

Po obedu zasedemo 3 kočije in se peljamo proti sv. Sebastijanu zunaj mesta — S. Sebastiano fuori le mura. — Drdrali smo po starodavni veliki stezi apijevi — via Appia — in med potom zadeli na cerkvico, ki ima lepo, čeravno precej dolgo ime: Domine, quo vadis? t. j. Gospod, kam greš? Cerkvica je precej zapuščena. O njenem začetku se sledeče pripoveduje. Pokristijanjena jetničarja Procesij in Martinijan sta sv. Petra in Pavla izpustila iz mamertinske ječe. Sv. Peter je začel bežati iz Rima, da otme življenje: bržčas je mislil, da je njegovo življenje še potrebno sv. Cerkvi. Bežal je po apijski cesti naprej. Toda glej! zdajci mu pride Kristus nasproti. Peter ga brž spozna in vsklikne: Gospod, kam greš? Zveličar mu odgovori: na potu sem v Rim, da bodem v drugič križan. Sv. Peter sedaj spozna, da njegov pobeg iz Rima Bogu ni všeč; zato se hitro vrne v mesto nazaj. Tukaj so ga ajdi zopet zgrabili in na vatikanskem hribu križali. Na mestu kder je Gospoda srečal, so pobožni Kristijani postavili cerkvico. V njej še se sedaj po sredini poznajo sledi neke danje ceste.

Sedaj smo prišli do katakomb sv. Kalista. Okoli mesta je kakih 50 starodavnih kristijanskih pokopališč. Ves Rim je z grobi svetnikov in mučenikov zavarovan, čemur se ne moremo čuditi, ako pomislimo, da je strahoviti cesar Dijoklecijan samo v enem mesecu pobiti dal 17.000 Kristijanov. Sobratje jibovi, ki so jih preživeli, so trupla skrbno pobirali in v podzemeljskih globinah pokapali. Tako so nastale slovite katakombe. Med temi se obiskuje najbolj pogosto katakomba sv. Kalista, ki je tudi resnično izmed vseh najimenitniša in na krščanskih starinah najbogatejša. Začetnica jej je bila sv. Lucina, ki je živela ob času sv. apostolov. Sv. Kalist, papež, jo je povečal in od njega ima ime. V teh globlinah so se prvi pa-

peži in rimski Kristijani skrivali zavolj strašnega preganjanja; tukaj so obhajali svoje službe božje, tukaj se je opravljala daritva sv. meše in se delivale skrivnosti nove zaveze. Sv. papež Vrban se je tukaj več časa skrival; semkaj je tudi sv. Cecilija pripeljala svojega ženina Valerijana, ki se je potem dal krstiti. Samemu Bogu in njegovim angelom so znane vse svete prigodbe, ki so se tukaj godile. Tlak in stene so blagoslovljene z mučeniško krvjo, vsi prostori so častite priče velike pobožnosti prvih Kristijanov.

Ko so naše kočije obstale, se je reklo izstopiti. Na desno smo imeli pred seboj visok zid z širnimi vratami, skozi katera brž vstopimo in prekoračivši nekoliko stopnic pridemo na zal brežič, ki je dober strelaj na dolgo in široko nasajen z lepimi in prijaznimi brajdami; od žalostnega pokopališča ni bilo videti nobenega znamenja, čeravno smo po grobih mučenikov hodili. Sedaj nas pozove vodnik vse skupaj rekši: da smo na zaželjenem mestu. Brž si našgemo nekaj voščenihi sveč in začnemo po ozkih, strmih, kamenih stopnicah, kakor v kako klet stopati v poslopje mrtvih. Naenkrat zakriči vodnik: pozor! naj ne zaoztaja nihče in naj ne zahaja v stranske, tudi enako tesne stezice! In res zablodnik nebi lahko sam našel izhoda na beli den, ker vse temno podzemlje je prepreženo s takimi ozkimi stezicami. Takih si doma nisem domišljeval katakomb! Mislil sem tudi, da so v njih velikanske zidine iz trdega kamna zložene, ali tudi v tem sem se motil. Katakombe niso izzidane, ampak v zemlji izkopane, izdobljene. Zemlja v njih je temno-rujava, trda, vendar za kopanje ne preokorna, sploh pa toliko gosta, in sklenjena, da se pobožnim pogrebcom ni bilo bati, da se nebi kde zemlja vsula in jih zagrebla. Posamezni grobi so stenam vsekani; mrliče so po dolgem vlagali, grobe pa s kamnatimi ploščami zadelavali. Tem ploščam so vsekana imena in mnogovrstna znamenja skrivnostnega pomena. Navadni napisi so: N. in Christo vivas (J. v Kristusu živi!) N. in pace (J. v pokoju), N. pete pro nobis (J. prosi za nas!). Mučeniikom so dajali v grobe majhne posodice s krvjo, kar je vselej znamenje, da ondi počiva telo svetnika, ki je dal svoje življenje zavolj vere v Jezusa Kristusa. Eno tako lončeno posodico sem sam videl, kakor tudi nekatere košičke v odprtih grobih. Votline so na mestih bolj prostorne in tam se je nekda opravljala služba božja: tudi katehumeni so se tam za sv. krst pripravljali in v resnicah sv. vere dovolj podučeni krščevali. (Nastavek prih.)

Smešničar 15. Gospod župnik pridejo do travnika, na katerem je sosed Kravosek svojih 7 suhih in izstradanih krav pasel. No, sosed Kravosek, rečejo mu g. župnik, zakaj pa redite 7 krav, če pa še za 2 nimate zadosti krme? „Prav, prav, da prašajo, časti vredni gospod fajmošter, vidijo, jaz pač mislim, da 7 krav zamore več gladu pretrpeti, kakor pa 2, in zato redim 7 krav!

Razne stvari.

(*Tolovajsk napad*). V petek 31. marca je v Podplatah v Kostrivniški fari klatež L. J. napadel voznika J. K. o poldne ter ga s kamnom po glavi udaril, da se je ta nezaveden na tla zgrudil. Hotel mu je denarje pobrati, pak je bitro odbežal, ker so se ljudje bližali.

(*Za Brandstetterjev*) izpusit iz ječe je prosilo več upnikov, koji imajo terjati 460.000 fl., 3 dohtarji, srenja in šolski zastop Radvanjski, Wreel in jegovi pristaši, desnopobreški dekan; ponudili so 10.000 fl. kauceje — a vse je bilo zastoj! Brandstetter še ostane arestant.

(*G. Čolnik*) znani rodoljub na Drvanji je pogorel; vse gospodarsko poslopje je uničeno, škode je 6000 gld. Kako da je ogenj nastal, to ni znano. K sreči je gospodar zavarovan.

(*Okrajna posojilnica v Ljutomeru*) ima v pondelek 17. aprila t. l. ob dveh popoldne v šolskem poslojpu ljutomerskem občni zbor. Na dnevnem redu je 1) priobčilo računa in bilance za minolo leto. 2) odobrenje porabe dobička za rezervni fond. 3) odveza ali absolutorij načelnistvu zastran računa, 4) izločitev društvenikov, ki svoje dolžnosti ne izpolnujejo in 5) volitev petih udov v nadzorno svetovalstvo. Ivan Kukovec, načelnik.

(*Dražba*). 8. aprila Matija Hribernik 1025 fl. (3), Anton Lipovšek pri sv. Petru (3) Jan. Kocpek v Koreni, Martin Čerič v Partinji 1245 fl., Jan. Kovač v Arnavasi 7182 fl., Jož. Čretnik v Hrušovcu 1227 fl., Katra Klemen v Uličah 460 fl., Jož. Branek v Poličanah (3), Mat. Novak v Muti 1940 fl. Jak. Slokar v Pečovju 605 fl., Liza Trček v Celju 1323 fl. Jernej Robnik v Konjicah (3), Jak. Bernhart v Slivnici 7977 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrib.

(1 Hl. = 1²/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor . . .	8	—	6	70	—	—	3	60	4	70	4	90	4	60
Ptuj	8	—	6	40	5	50	2	80	4	60	4	20	5	50
Slov. Gradec . . .	9	43	6	83	6	50	3	74	4	87	7	80	5	69
Gradec	8	29	6	82	5	—	3	76	4	76	—	—	5	70
Celovec	9	76	6	40	5	84	3	42	4	52	3	30	4	64
Ljubljana	8	78	5	70	4	40	3	60	4	85	4	40	5	40
Varaždin	7	85	4	80	4	50	3	50	4	63	—	—	4	88
Šoštanj	8	13	8	10	5	69	3	25	5	53	5	20	4	88
Dunaj 100 Kg.	10	50	7	47	9	—	10	16	6	15	—	—	—	—
Pešt	10	20	7	80	7	20	9	25	5	30	—	—	—	—

Loterijne številke:

V Gradcu 1. aprila 1876: 61 52 74 66 64.

Na Dunaju " " " " 5 8 83 65 45.

Prilodnje srečkanje: 15. aprila 1876.